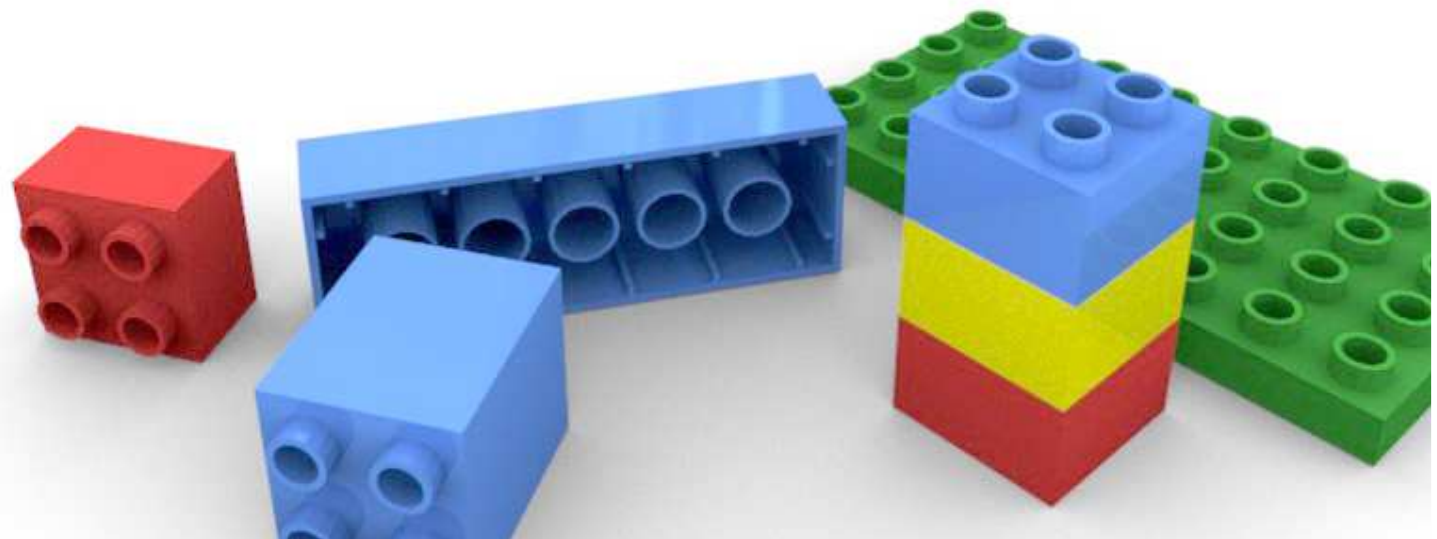

STUDIJA KVALITETE I UČINKOVITOSTI PREVENTIVNIH PROGRAMA U ISTARSKOJ ŽUPANIJI

Josipa Mihić,
20.09. 2013.

SREDNJE UČINKOVITI PROGRAMI

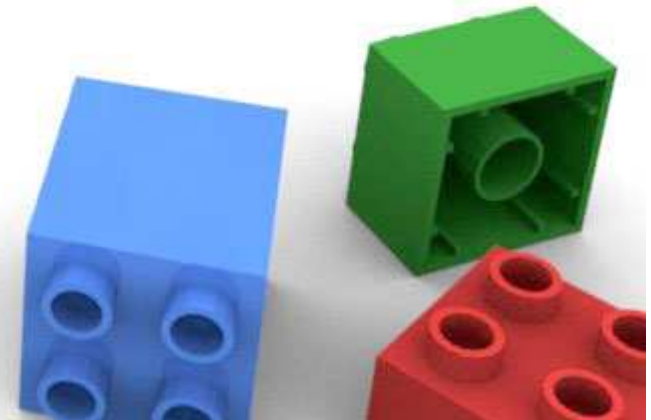
VISOKO UČINKOVITI PROGRAMI

NEMA UČINKA ILI JE VRLO NIZAK

NEŽELJENI UČINCI

POTREBA ZA RAZUMIJEVANJEM
UČINKOVITOSTI PREVENTIVNIH
PROGRAMA

- Provedene studije o učinkovitosti programa prevencije mentalnih, emocionalnih i ponašajnih problema kod djece i mladih predstavljaju značajno polazište za razumijevanje uvjeta potrebnih za osmišljavanje učinkovitih intervencija.
- Odrednice učinkovitosti intervencije se nazivaju „**prediktorima učinkovitosti**” ili „**moderatorima učinkovitosti**” programa.
(Hosman i Engels, 1999; Raphael, 1999; Hosman, 1994)

Teorijsko polazište

Podrška voditelja organizacije

Kvaliteta evaluacije

Kvaliteta implementacije

Prilagodba programa

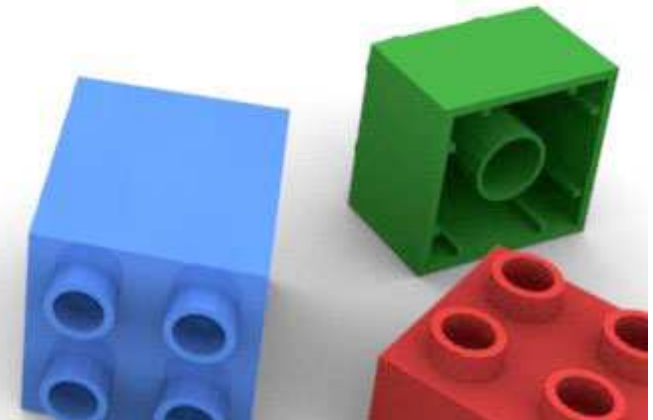
PREDIKTORI
UČINKOVITOSTI

Trening i podrška
provoditeljima programa

Jasni i mjerljivi
ciljevi programa

Dosljednost

Metode i tehnike rada ...

**KAKO
UNAPRIJEDITI
UČINKOVITOST
PROGRAMA?**

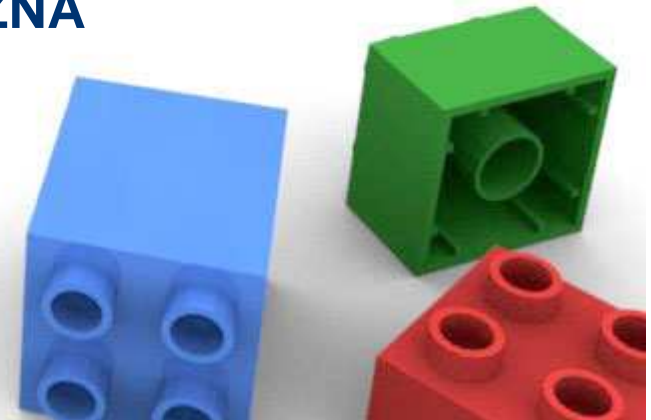
1. PRISTUP:

- Razvijanje i ispitivanje učinkovitih preventivnih model programa, njihovo širenje i provedba uz podršku autora programa

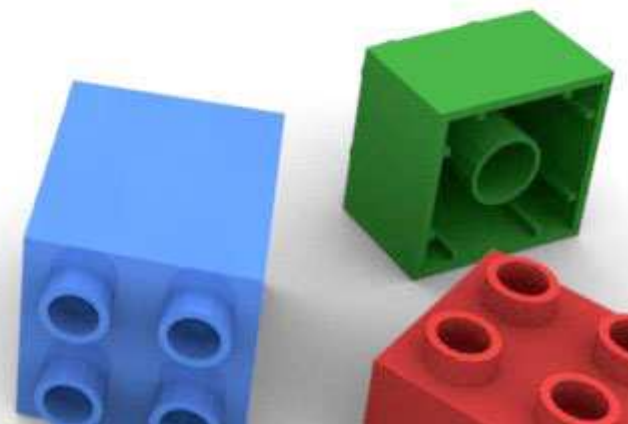
2. PRISTUP:

- Pažnja usmjerena na ispitivanje prediktora učinkovitosti te stvaranje principa i smjernica za razvoj učinkovitih programa temeljenih na tim saznanjima
- Edukacija i podrška stručnjacima na lokalnim i nacionalnim razinama usmjerena na razvijanje programa u skladu s utvrđenim prediktorima učinkovitosti programa

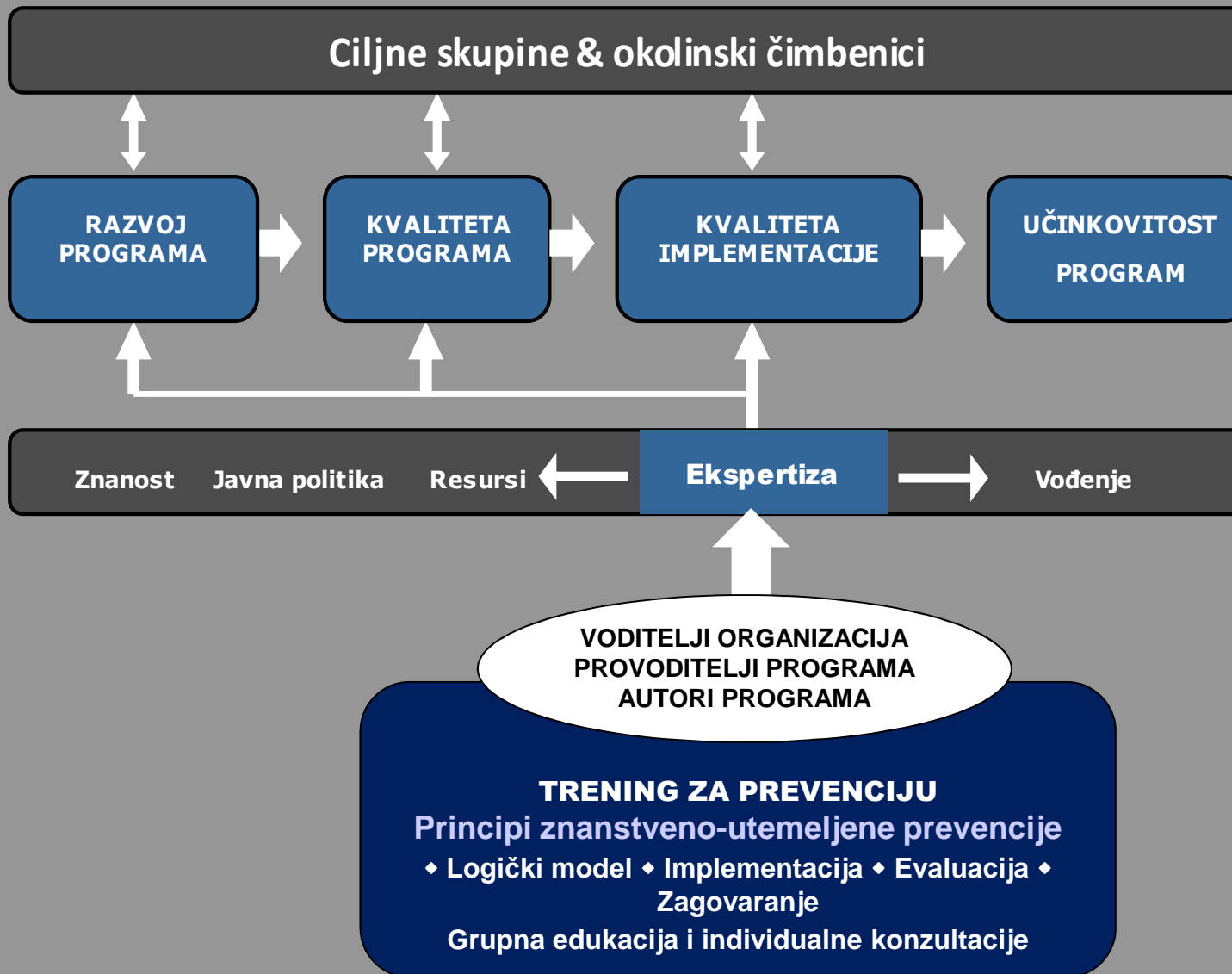
- **KOMBINACIJA OVA DVA PRISTUPA JE NUŽNA**

PROJEKT
**»Preffi – Osiguravanje kvalitete
u Istarskoj županiji«**

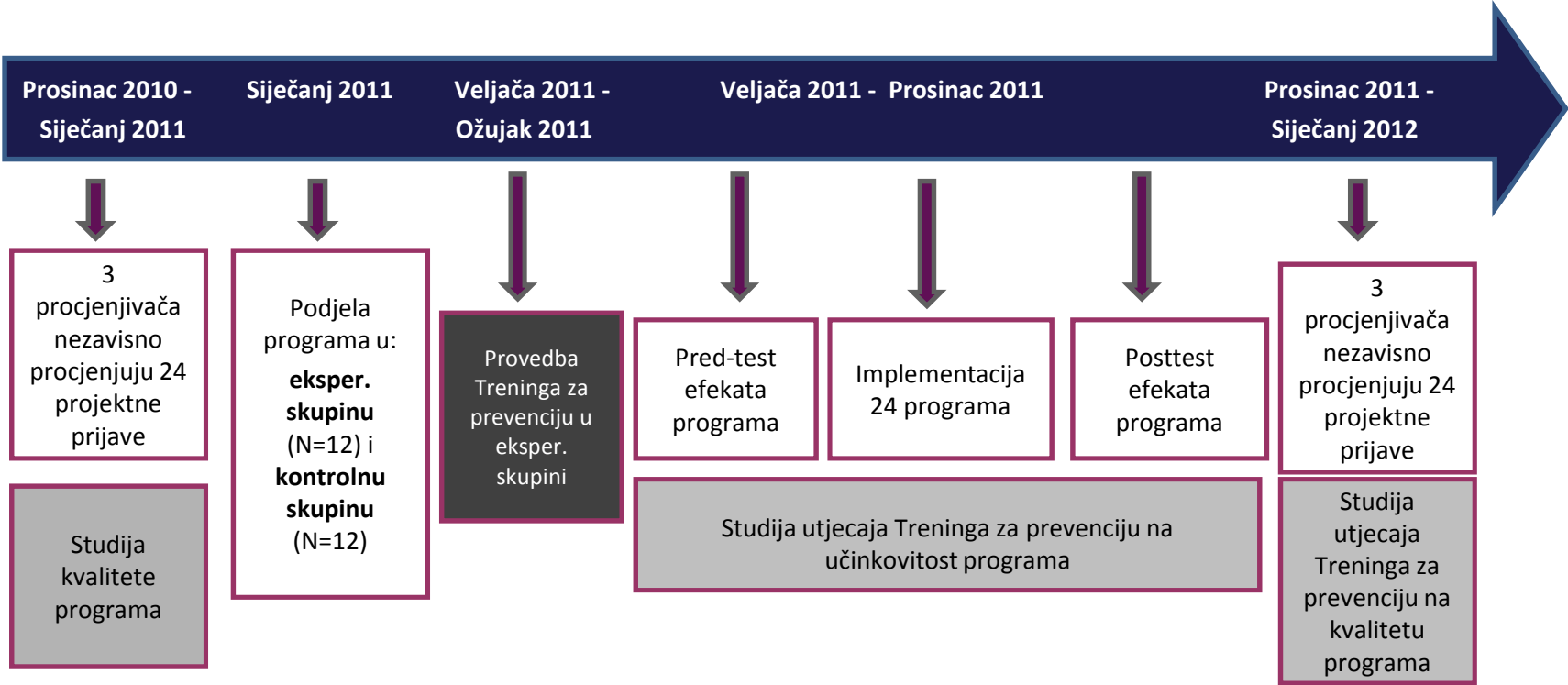

MODEL PROJEKTA

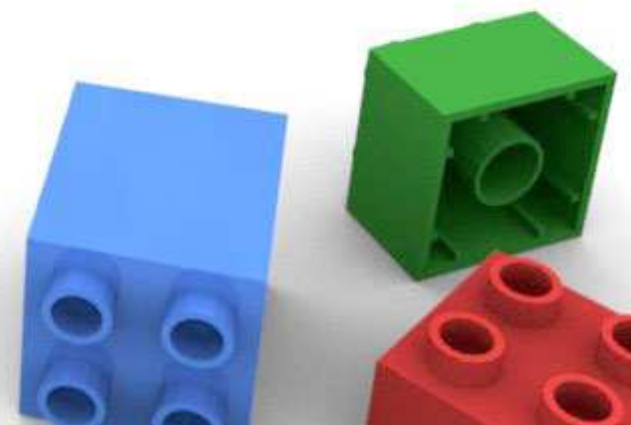

**PROGRAMI UKLJUČENI U
ISTRAŽIVANJE**

CODES OF THE PROGRAMS	
(1)	Promocija mentalnog zdravlja kroz teatar
(2)	Mentorski program
(3)	Roditeljski program I.
(4)	Medijska pismenost
(5) T	<ul style="list-style-type: none"> • PROGRAMI ZA RODITELJE • PREVENCIJA OVISNOSTI • RAZVOJ SOCIJALNIH VJEŠTINA • PROMOCIJA MENTALNOG ZDRAVLJA
(6) F	
(7) F	
(8) F	
(9) F	
(10)	
(11)	
(12)	
(13)	
(14)	
(15)	
(16)	
(17)	
(18)	
(19)	
(20)	Promocija mentalnog zdravlja kroz volonterstvo
(21)	Promocija mentalnog zdravlja kroz ples
(22)	Program kreativnog provođenja slobodnog vremena II.
(23)	Roditeljski program VII.
(24)	Roditeljski program VIII.

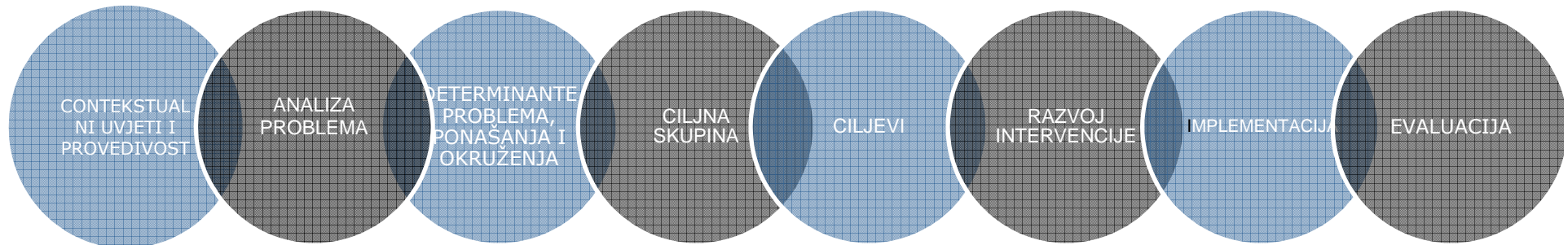

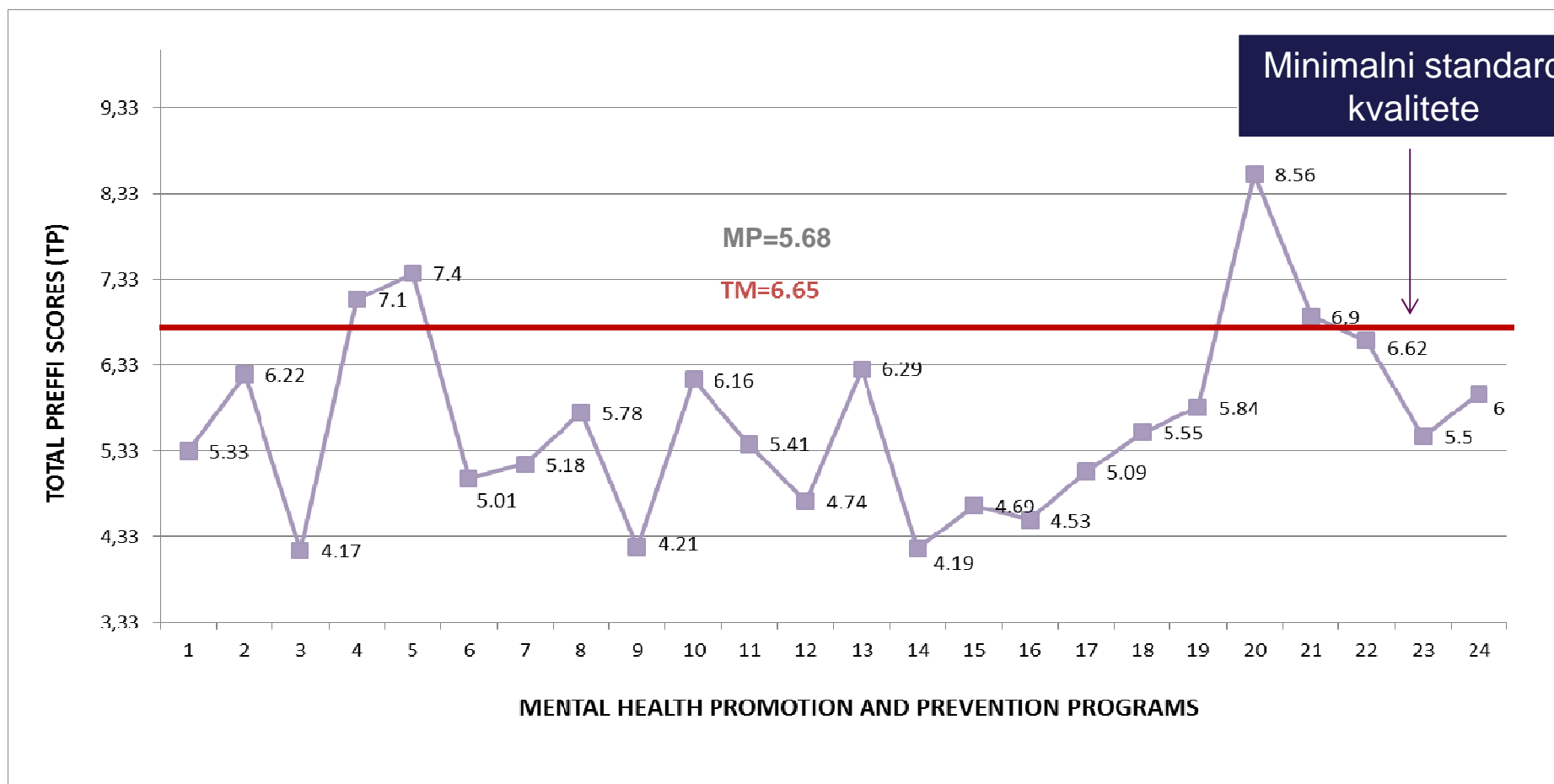
KVALITETA PREVENTIVNIH PROGRAMA U IŽ

PREFFI 2.0

- Razvijen od strane stručnjaka iz Nizozemske (Molleman et al., 2005a, 2005b)
- Instrument koji mjeri kvalitetu programa odnosno prisutnost prediktora učinkovitosti u programu
- 39 kriterija kvalitete – prediktora učinkovitosti, sadržanih u 8 klastera:

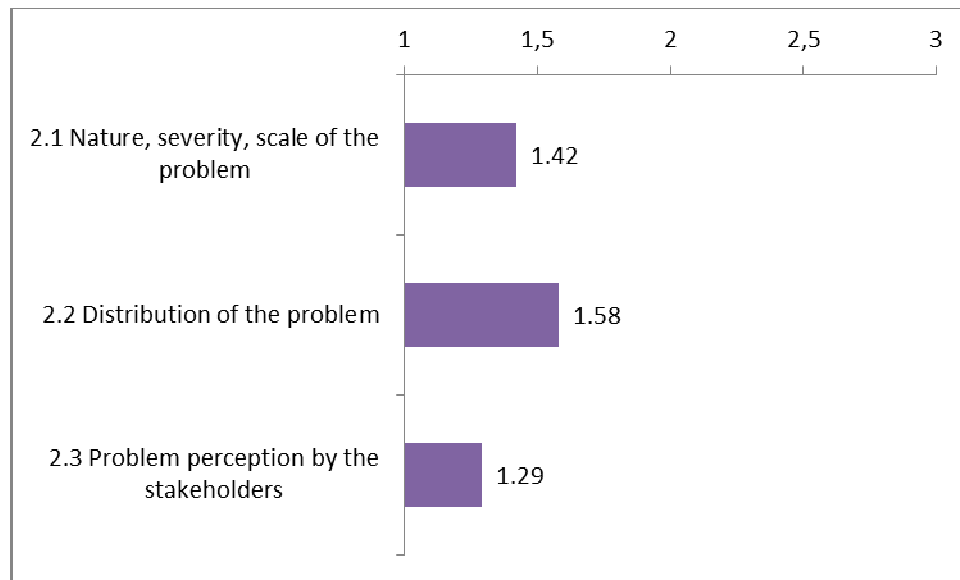
MP= srednji Preffi rezultat svih procijenjenih programa
 TM= teorijska srednja vrijednost mogućih Preffi rezultata

Prosječni rezultati na Preffi klasterima za 24 programa

PREFFI KLASTERI	M	SD	MIN.	MAX.
KLASTER 1 "Kontekstualni uvjeti i provedivost"	6.63	1.56	4.17	10.00
KLASTER 2 "Analiza problema"	4.76	1.45	3.30	7.78
KLASTER 3 "Determinante problema, ponašanja i okruženja"	4.86	1.47	3.33	8.33
KLASTER 4 "Ciljna skupina"	6.12	1.39	3.30	8.89
KLASTER 5 "Ciljevi"	7.46	1.06	5.83	9.17
KLASTER 6 "Razvoj intervencije"	5.66	1.36	3.40	8.48
KLASTER 7 "Implementacija"	5.42	1.39	3.33	8.00
KLASTER 8 "Evaluacija"	4.58	1.32	3.33	8.67

Standard kvalitete $M > 6.65$

KLASTER 2 “Analiza problema”

$M > 2$ - Snage
 $M < 1.5$ - Slabosti

SNAGE

Ciljevi su ostvarivi
Ciljevi su prihvatljivi
Ciljevi su usklađeni s procjenom
Stručnost i karakteristike voditelj
Podrška/obvezivanje
Prijašnje iskustvo s intervencijom
Usklađivanje s posredničkom ciljnom skupinom
Inkorporiranje u postojeće strukture

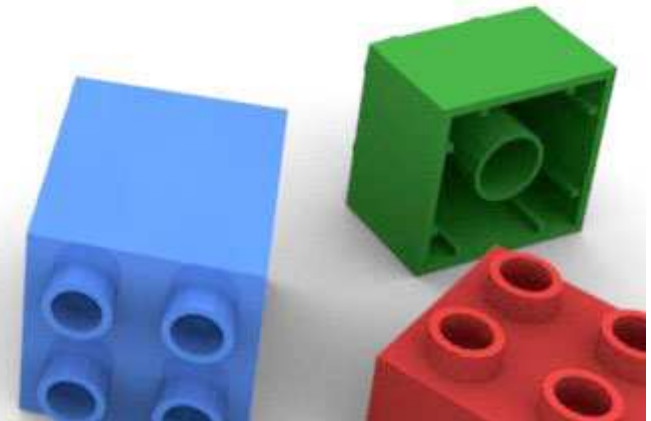
CILJEVI KAPACITETI

SLABOSTI

Motivacija i mogućnosti ciljne skupine
Podložnost determinanti na promjenu
Teorijski model
Doprinos determinanti problemu
Intervencije
Skupine u razvoju programa
od strane ključnih ljudi
Razmjeri problema
Implementacije intervencija
Pracanje i generiranje povratne informacije
Model implementacije
Da li je promjena izazvana intervencijom?
Jasnoća i suglasnost o principima evaluacije
Da li je koja promjena mjerena?

TEORIJSKO POLAZIŠTE LOGIČKI MODEL IMPLEMENTACIJA EVALUACIJA

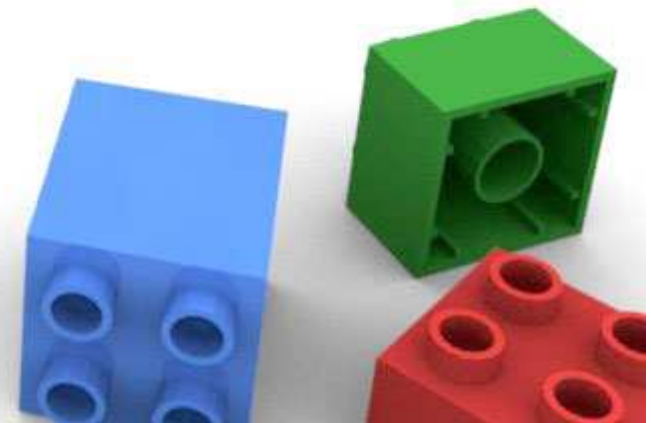
**UČINKOVITOST
PREVENTIVNIH PROGRAMA U
ISTARSKOJ ŽUPANIJI**

KOD I IME PROGRAMA	Veličina efekta (d)
(1) Promocija mentalnog zdravlja kroz teatar	0.27
(4) Medijska pismenost	0.44
(5) Trening za grupne voditelje	1.32
(6) Prevencija zlouporabe psihoaktivnih tvari – za roditelje	0.53
(7) Prevencija zlouporabe psihoaktivnih tvari – za učitelje	0.34
(8) Roditeljski program II.	0.52
(16) Trening samopouzdanja	
(22) Program kreativnog provođenja slobodnog vremena II.	
(23) Roditeljski program VII.	
(24) Roditeljski program VIII.	
(9) Roditeljski program III.	
(13) Program slobodnog vremena za udomljenu djecu	
(10) Roditeljski program IV.	
(11) Prevencija zlouporabe psihoaktivnih tvari u zajednici	0.22
(12) Program kreativnog provođenja slobodnog vremena I.	0.25
(14) Roditeljski program V.	0.75
(15) Prevencija vršnjačkog nasilja	0.11
(17) Prevencija zlouporabe psihoaktivnih tvari	0.32
(18) Roditeljski program VI.	0.75
(19) Prevencija pijenja alkohola kod mladih	0.16
(20) Promocija mentalnog zdravlja kroz volonterstvo	0.58
(21) Promocija mentalnog zdravlja kroz ples	0.10

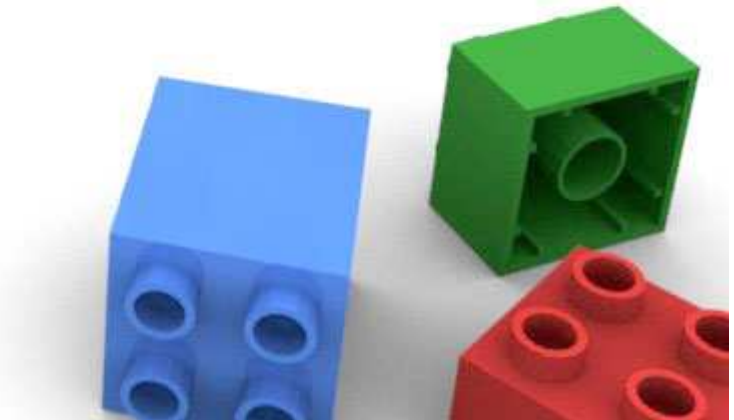
- Prosječna veličina efekta svih programa (d =**0.34**)
- NISKA do SREDNJE VISOKA VELIČINA EFEKTA

**TRAINING ZA PREVENCIJU –
UNAPRJEĐENJE KVALITETE I
UČINKOVITOSTI PREVENTIVNIH
PROGRAMA**

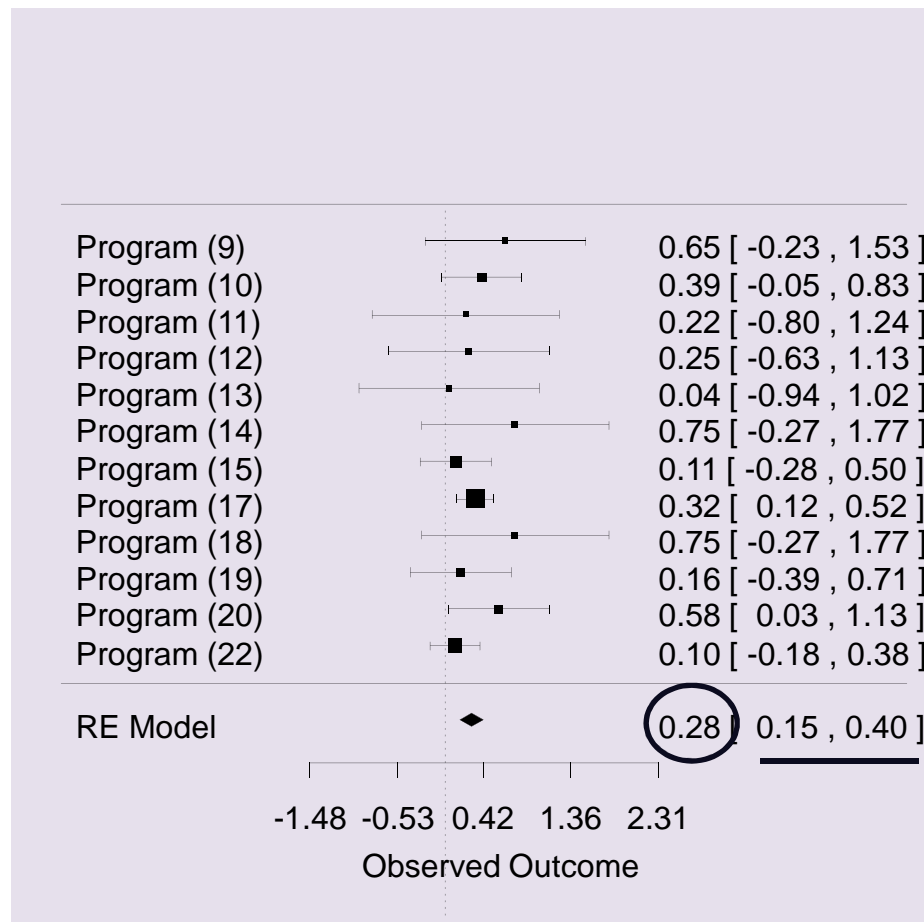
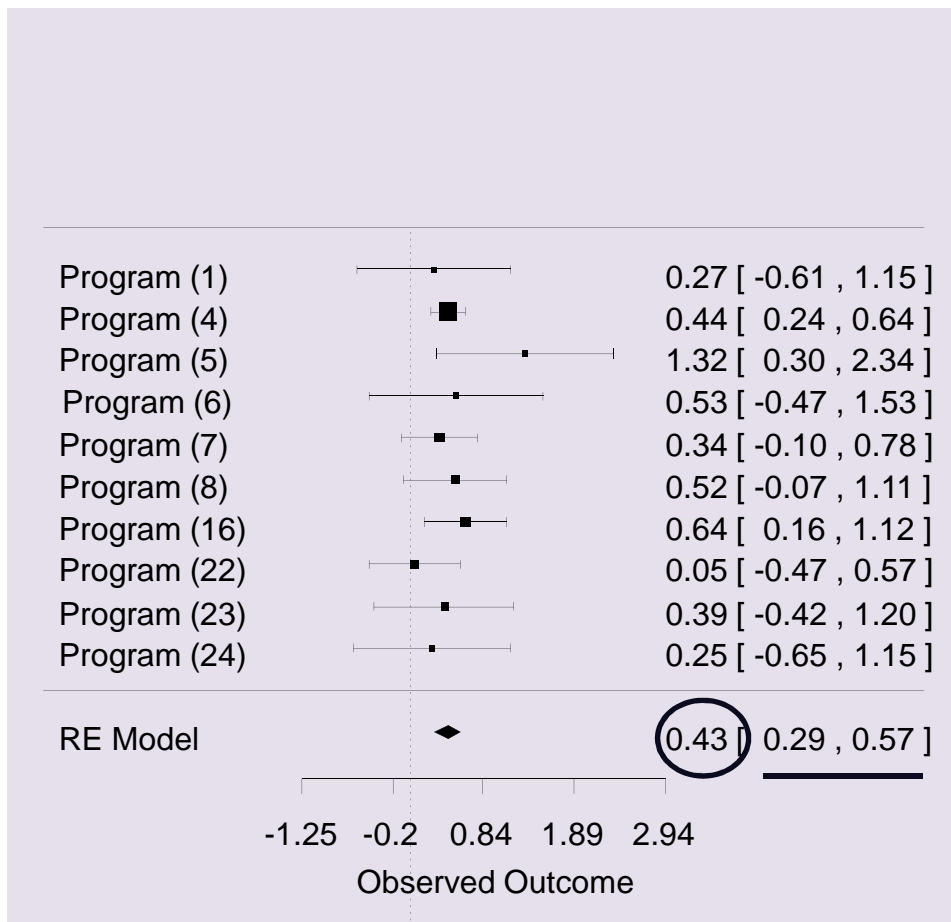

Trening za prevenciju je značajno unaprijedio način na koji predlagatelji programa:

- Odabiru i opisuju **determinante ponašanja** na koja programima žele utjecati
- Određuju i opisuju **ciljeve** na koje žele djelovati
- Planiraju i opisuju **evaluaciju** učinkovitosti programa

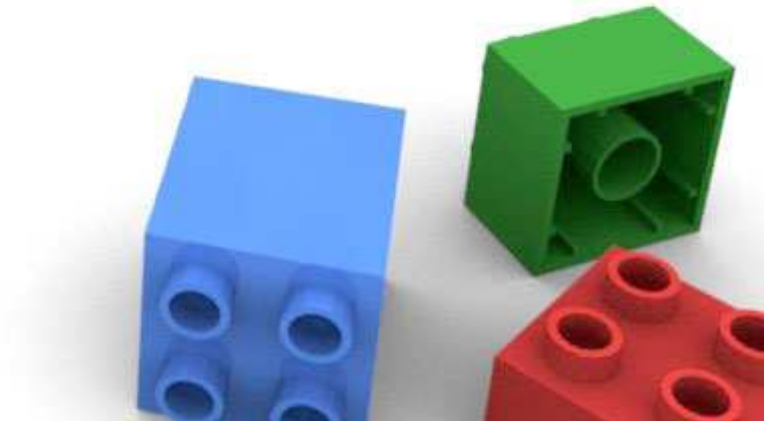

UTJECAJ TRENINGA ZA PREVENCIJU NA UČINKOVITOST PROGRAMA

Meta-analiza

PREDIKTORI UČINKOVITOSTI PROGRAMA

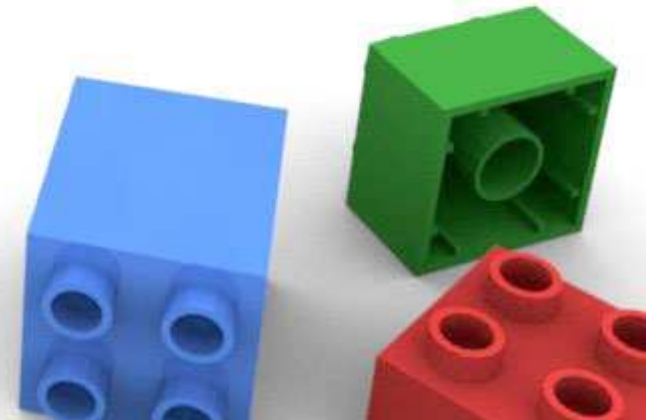

Klaster 3. Determinante problema, ponašanja i okruženje

- Teoretski model
- Doprinos determinanti psihološkim problemima, ponašanju ili okolinskim čimbenicima
- Podložnost determinanti na promjenu
- Prioriteti i selekcija

Klaster 5. Ciljevi

- Ciljevi su usklađeni s analizom problema i potreba
- Ciljevi su specifični, vremenski određeni i mjerljivi
- Ciljevi su prihvatljivi
- Ciljevi su ostvarivi

**KAKO IZGRADITI
UČINKOVITU PREVENCIJU?**

OSIGURAVANJE I ISPITIVANJE KVALITETE PROGRAMA

- Procjena kvalitete programa Preffi instrumentom
- Educiranost evaluatora programa o principima učinkovitih programa
- Razvoj normi kvalitete - standarda
- U budućnosti, primjena Preffi instrumenta od strane stručnjaka

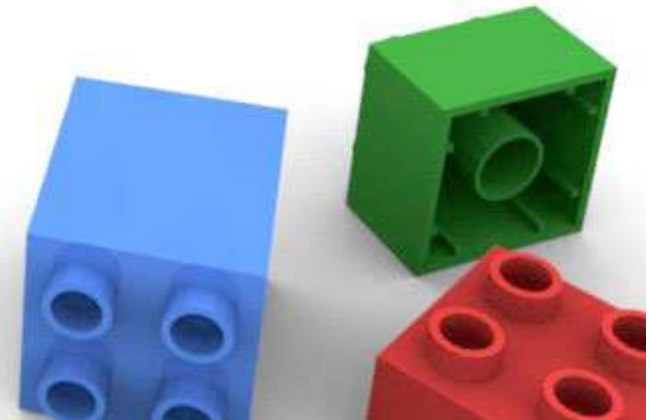
STUDIJE UČINKOVITOSTI PROGRAMA I BAZE UČINKOVITIH PROGRAMA

- **Važnost provođenja evaluacije** učinkovitosti programa
- **Razvoj baza učinkovitih programa** na lokalnim i na nacionalnoj razini

ULAGANJE U ZNANJE I VJEŠTINE AUTORA I PROVODITELJA PROGRAMA TE KLJUČNIH LJUDI

- **Dvije razine Treninga za prevenciju** – bazična i napredna
- Naglasak na praktičnom radu i individualnim konzultacijama
- **Adaptirana verzija Trening za prevenciju** namijenjena ključnim ljudima i donositeljima odluka
- Uz Trening za prevenciju provoditi **superviziju provedbe programa**

**KAKO IZGRADITI
UČINKOVITU PREVENCIJU?**

**PREVENCIJSKI STRUČNJACI I ZNANSTVENICI
ZAJEDNO!**